

movare

onderwijsstichting

Plan van aanpak Passend Onderwijs binnen MOVARE

Versie: 1.2

Status: vastgesteld

Datum: 25 september 2018

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding	3
Hoofdstuk 2 Inrichting clusters en expertisecentrum	5
2.1 De clusters	6
2.2 Het expertisecentrum	9
Hoofdstuk 3 De afstemming met de jeugdhulp	11
3.1 Doelgroep MKD	11
3.2 Aanbod MKD-dagbehandeling.....	11
3.3 Voorstel procedure bij plaatsing van 4-jarige MKD-pupillen binnen het onderwijs	11
3.4 Visie op onderwijs en dagbehandeling voor leerlingen van 4-7 jaar	11
3.5 Procedure	13
3.6 Aandachtspunten	14
Hoofdstuk 4 Bijlage	14
4.1. Plan: inzet outreachende ondersteuning SO/SBO 2018-2019	14
4.2 Input vanuit de werkbijeenkomsten	15
4.2.1 Input vanuit de directeursessie d.d. 14-06-2018	15
4.2.1 Input vanuit de IB-sessie d.d. 21-06-2018	17
4.3 Afsprakenlijst regiegroep	19

Hoofdstuk 1 Inleiding

In 2017 hebben de schoolbesturen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs in het primair onderwijs hun krachten gebundeld. Samenwerking is goed voor leerlingen in het primair onderwijs in Zuid- Limburg. Het doel is om één aanpak te ontwikkelen voor de drie Zuid-Limburgse regio's en de uitdagingen waarvoor het primair onderwijs zich hier gesteld ziet. Zo inclusief mogelijk onderwijs is hierbij het uitgangspunt.

De basis voor goed en passend onderwijs ligt bij de basisscholen. MOVARE vindt dat juist de 'gewone' basisschool in de eigen buurt dé plek is voor de kinderen. Hier kunnen kinderen zich met elkaar in hun eigen sociale omgeving ontwikkelen. Het is bij uitstek de leerplek voor een respectvolle samenleving. Dit is de reden waarom MOVARE zo veel mogelijk leerlingen in het basisonderwijs de juiste ondersteuning wil bieden, ook de leerlingen met speciale onderwijsbehoeften.

MOVARE staat voor onderwijs op maat voor elk kind. Dit gebeurt met aandacht voor autonomie, authenticiteit en met respect. Zowel voor elkaar als voor de wereld waarin wij leven. De behoeften en talenten van het kind nemen ons bij de hand bij het realiseren van voor het kind passend onderwijs.

MOVARE staat daarnaast voor goed onderwijs voor alle kinderen, voor nu en in de toekomst. Het onderwijs is, net zoals de maatschappij, continu in beweging. Om goed onderwijs te kunnen geven, is het zaak om mee te bewegen. MOVARE geeft die beweging nadrukkelijk richting in de vorm van een vooruitstrevende aanpak en werkwijze. MOVARE is zowel letterlijk als figuurlijk continu in beweging om de kwaliteit van het onderwijs te verhogen. Kenmerkend voor MOVARE zijn het hoge ambitieniveau, de ondernemingszin en de aandacht voor innovatie. Alle medewerkers geven hun activiteiten zodanig gestalte dat het de kwaliteit van het onderwijs ten goede komt. Op deze manier verzorgen wij goed onderwijs voor onze leerlingen. De beweging die de sbo-so/vso-scholen moeten maken in het kader van de regiovisie, past daarom heel goed bij de visie die MOVARE uitdraagt.

De kwaliteit van het onderwijs in de reguliere school vraagt hierom bewustzijn van de vaardigheden en kwaliteiten in de school om dit waar te maken. Expertise/deskundigheid binnen reguliere en speciale scholen kan worden gedeeld.

MOVARE werkt ernaar toe dat binnen 3 jaar (2021) uiteindelijk 96% van alle leerlingen binnen MOVARE passend onderwijs vindt in de basisschool. Voor maximaal 1,63% is een (zeer) specialistisch arrangement het meest passend en nog eens maximaal 2,60% gaat naar het speciaal (basis)onderwijs (s(b)o). MOVARE zorgt ervoor dat ieder kind in beginsel een passende onderwijsplek en een passend onderwijsaanbod krijgt binnen de basisscholen van MOVARE.

MOVARE gaat ervan uit dat kinderen onder regie van de 'eigen basisschool' zo veel mogelijk tijdelijk gebruikmaken van een specialistisch aanbod of een specialistische voorziening. De vier scholen voor speciaal (basis)onderwijs bundelen hun expertise binnen één flexibele integrale organisatie en ontwikkelen zich meer tot expertise- centra die basisscholen ondersteunen.

Alleen kinderen met (zeer) complexe onderwijs- en ondersteuningsbehoeften gaan naar het s(b)o. Voor kinderen met minder complexe ondersteuningsvragen zal dit dus tijdelijk of parttime zijn.

Daarnaast blijkt vanuit de ontwikkelingen in Zuid-Limburg de verevening een grote opdracht te zijn. In vergelijking met het landelijk gemiddelde maken in Zuid-Limburg veel leerlingen gebruik van de voorzieningen van niveau 5, de extra ondersteuning. De (financiële) gevolgen van de verevening kunnen worden opgevangen als de deelname aan het sbo en so daalt naar het landelijk gemiddelde. Uitdaging is om dit te realiseren met behoud van passende ondersteuning en passend onderwijs voor elke individuele leerling. Een hoger niveau van basisondersteuning op reguliere scholen en een gefaseerde afbouw van s(b)o zijn daarvoor nodig. Deze twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden; het effectief en kwalitatief versterken van de basisondersteuning leidt op termijn tot lagere deelnamepercentages van het sbo en so. Dit versterken dient van een dusdanig niveau te zijn dat alle scholen tijdig, flexibel en adequaat alle hulp en ondersteuning kunnen bieden, tot aan een verwijzing naar het s(b)o.

Op basis van deze regiovisie heeft MOVARE haar visie op Passend Onderwijs beschreven en aan de regiegroep de opdracht gegeven dit nader uit te werken. Dit binnen het kader van het Samenwerkingsverband Parkstad (3106). Voor dit SWV geldt de grootste vereveningsopdracht in Zuid-Limburg/Nederland. Dit houdt de onderstaande daling in:

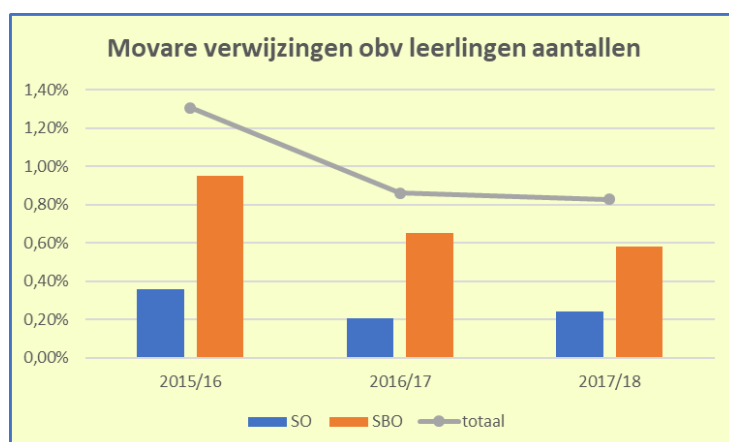
	2015	2021 (beoogd)	Landelijk
Sbo	3.13%	2.60%	2.35%
So	3.13%	1.63%	1.55%

Een concrete daling in het sbo, so/vso is een eerste ijkpunt. Om dit te realiseren staat MOVARE voor optimale kennis- en expertisedeling. Verdere ijkpunten (ook te zien in het tijdpad) liggen bij de teldatum 1 oktober 2018, waarbij een eerste meting wordt gedaan van leerlingaantallen in het s(b)o. Voorts staat 1 februari 2019 voor een ijkpunt waarbij de eerste daling in cijfers zichtbaar dient te zijn.

Verwijzingspatroon binnen MOVARE

We moeten constateren dat, ondanks de reeds gestarte arrangementen, het s(b)o wat leerlingenaantal betreft blijft stijgen. Om dit te verklaren is door de regiegroep de instroom van het afgelopen schooljaar geanalyseerd.

Daarbij ontstaat het volgende beeld:

Op basis hiervan constateren we het volgende:

1. De verwijzingen vanuit de basisondersteuning van MOVARE liggen relatief laag, namelijk op 0,79%:
  - a. Brunssum: 1%;
  - b. Landgraaf: 0,4%;

- c. Kerkrade: 0,6%;
- d. Heerlen/Hoensbroek: 1,2%.
- 2. De instroom binnen het s(b)o vindt met name plaats vanuit de zorgsector, te weten het MKD, KDC en Kentalis (cluster 2).
- 3. Terugplaatsingen naar het regulier onderwijs vanuit het s(b)o vindt bijna niet plaats (het afgelopen schooljaar 3 keer).

Bevindingen vanuit de werkbijeenkomsten

- 1. Binnen het basisonderwijs is reeds veel expertise opgebouwd, die echter niet met elkaar wordt gedeeld.
- 2. Samenwerking met het s(b)o en gebruikmaken van hun expertise wordt nadrukkelijk gewenst.
- 3. Samenwerking tussen basisonderwijs en s(b)o is nodig is om de regiovisie te kunnen naleven.
- 4. Er is behoefte om meer van elkaar te weten.
- 5. Ondersteuning vanuit het s(b)o bij terugplaatsing.

Conclusie

Om passend onderwijs verder uit te bouwen zal gestart moeten worden met de volgende drie aspecten:

- 1. inrichting expertisecentrum (EC) en clusteren van scholen binnen MOVARE en daarbinnen:
  - a. terugplaatsingsbeleid vanuit het s(b)o naar het regulier onderwijs;
  - b. vroegtijdige onderkenning van leerlingen met extra ondersteunings- behoefte;
- 2. samenwerking met de jeugdzorg en met name het MKD, mede gezien het feit dat het samenwerkingsverband heeft besloten dat alle 4-jarige MKD- leerlingen aan het onderwijs dienen deel te nemen¹;
- 3. verder uitbouwen van het knooppunt;
- 4. werken aan attitude: van de keten van afschuiving naar de keten van verantwoordelijkheid.

Hoofdstuk 2 Inrichting clusters en expertisecentrum

Om de verbinding tussen de scholen, zowel regulier als speciaal, te optimaliseren worden er twee ontwikkelingslijnen voorgesteld:

- 1. het vormen van scholenclusters;
- 2. het vormen van een expertisecentrum (EC) met één organisatorische aansturing en daarmee één inhoudelijke en functionele organisatie.

---

¹ Opm: Ten aanzien van het KDC heeft de Jan Baptistschool al een onderwijsaanbod gerealiseerd binnen het KDC. Vandaar dat we hier vooral ingaan op de mogelijke samenwerking met het MKD.

2.1 De clusters

De basisscholen van MOVARE worden gegroepeerd om in de wijk/regio samen vorm te geven aan passend onderwijs. Passend onderwijs vraagt om meer dan alleen afstemming. Het vraagt om een transparante samenwerking van scholen, in overzichtelijke, natuurlijke regio's. Samen kun je sterk genoeg zijn om een breed en kwalitatief hoog aanbod te realiseren, zodat er voor vrijwel alle leerlingen sprake is van thuisbij onderwijs. Clusters moeten worden samengesteld, zodat die met elkaar in hun gebied gaan zorgen voor een vrijwel sluitend aanbod van passend onderwijs. Dit in samenwerking met het expertisecentrum.

Deze keuze van samenwerken kan resultaten van leerlingen en scholen verbeteren en is een betere strategie dan elkaar in een concurrerende en krimpende markt uit de weg gaan.

Voorstel samenstelling clusters:

A. Brunssum/Onderbanken/Sittard: (9 scholen)

1. De Vlindertuin
2. Meander
3. De Trampoline
4. De Caleidoscoop
5. De Opstap
6. Langeberg
7. Titus Brandsma
8. De Vlieger (Sittard)
9. I.s.m. SBO De Boemerang

Ondersteuning door een onderwijsadviseur vanuit MOVARE

B. Landgraaf: (9 scholen)

1. De Speurneus
2. Harlekijn
3. OBS Wereldwijs
4. De Wegwijzer
5. 't Valder
6. An d'r Put
7. De Schatgraver
8. Op gen Hei
9. I.s.m. SBO De Wissel

Ondersteuning door een onderwijsadviseur vanuit MOVARE.

C. Kerkrade: (10 scholen)

1. De Schatkist
2. De Schakel
3. Bleijerheide
4. De Blokkenberg
5. De Diabolo
6. De Doorkijk
7. De Spoorzoeker
8. De Veldhof
9. St. Ursula
10. Steltloper
11. I.s.m. SBO Arcadia

Ondersteuning door een onderwijsadviseur vanuit MOVARE.

D. Heerlen/Vaals/Bocholtz: (8 scholen)

1. Frans Postma
2. De Droomboom
3. De Tovercirkel
4. De Ganzerik
5. Gerardus Majella
6. Mijn Spoor
7. De WereldDelen/De Vlieger
8. De Robbedoes (Vaals)
9. Ism: SBO Arcadia

Ondersteuning door een onderwijsadviseur vanuit MOVARE

E. Hoensbroek: (7 scholen)

1. Hoensbroek-Zuid
2. De Mheyster
3. De Regenboog
4. De Vlieger
5. De Voeëgelsjtang
6. Bocholtz (Simpelveld)
7. De Meridiaan (Simpelveld)
8. I.s.m. De Boemerang

Ondersteuning door een onderwijsadviseur vanuit MOVARE

Uitwerking:

Voor de realisatie van passend onderwijs is een referentiekader opgesteld waarin de volgende uitgangspunten worden aangegeven:

- Maatwerk voor kind en school staat voorop.
- De onderwijsvraag van de leerling
- De ondersteuningsvraag van de school staat centraal.
- Geld volgt leerling en/of onderwijszorgprofiel.
- Flexibiliteit is mogelijk.
- Geen nieuwe of overbodige bureaucratie en overhead.

In de clusters wordt met name ingezoomd op het fundament onder dit referentie- kader. Uitgaande van het gegeven dat er geen sprake is van een 0-situatie, is het van belang een beeld te hebben van de mate waarin het fundament nu reeds gerealiseerd wordt en van de vraag of dit fundament voldoende stevig is om de zorgplicht binnen de beschikbare financiële en inhoudelijke kaders te realiseren.

De kwaliteit van het fundament geeft inzicht in andere mogelijkheden en kansen om een hoger rendement uit de ontwikkeling van passend onderwijs te halen. Het gaat voor leerlingen van 4-12 jaar om de volgende onderdelen uit de definitie met betrekking tot de kwaliteit van passend primair onderwijs:

- goede begeleiding in en tussen scholen;
- voldoende goede structuren en afspraken;
  - zo licht mogelijk;
  - zo dichtbij mogelijk;
  - zo goed mogelijk ondersteund in hun ontwikkeling;
  - in overleg met ouders;
- gunstige condities ten aanzien van de samenwerking met externe partners.

Voor het zicht op de context waarbinnen in de clusters het fundament ten aanzien van de drie onderdelen gerealiseerd wordt zijn instrumenten en indicatoren beschikbaar. In het aantal gebruikte materialen is een beperking aangebracht:

- managementrapportage SOP op clusters;
- inspectierapporten;

- statistische gegevens website passend onderwijs;
- monitor zorgstructuur;
- schoolplannen;
- buurtmonitor gemeente;
- OPP (indien uitgevoerd).

Met behulp van deze instrumenten is een beeld te ontwikkelen van de infrastructuur: de huidige situatie, de ambities en de ontwikkelpunten. Daarnaast kan het materiaal ook het uitgangspunt vormen voor het formuleren van aanvullend beleid, dat scholen kan helpen in de realisatie van passend onderwijs en de besturen ten aanzien van de zorgplicht.

Opdracht aan de clusters:

- expertise-uitwisseling;
- SOP op het niveau van de cluster;
- kennis krijgen van elkaars profiel en specifieke deskundigheid in verband met:
  - horizontale verwijzingen op basis van expertiseprofiel;
  - terugplaatsen;
  - vroegtijdige onderkenning van vooral JRK-leerlingen;
- afstemming met de voorschoolse voorzieningen, zoals peuter- speelzalen, en de kinderopvang, in het kader van vroegtijdige signalering van leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte;
- verbinding leggen met het s(b)o in verband met:
  - ondersteuning vanuit het EC;
  - de SOP's bespreken met het EC in verband met terugplaatsen van leerlingen;
  - opbouwen systeem van vroegtijdige onderkenning;
- samen bouwen aan passend onderwijs in de regio;
- inrichten 'knooppunt' binnen het cluster: knopen van onderwijs- ondersteuning en zorgondersteuning via het knooppunt;
- inrichten van een tussenvoorziening voor de instroom van 4-jarige risico- leerlingen en de instroom vanuit de zorg (zie hoofdstuk 3);
- afstemmen en naleven van de werkafspraken van het samenwerkingsverband in relatie tot procedure TLV, herbeoordeling TLV en procedure MKD-plaatsing;
- werken aan de keten van verantwoordelijkheid.

Afstemming:

- 1) Elk cluster heeft een voorzitter.
- 2) Het cluster buigt zich met name over de 'ondersteuning aan de leerlingen' binnen de regio.
- 3) Elk cluster heeft een onderwijsadviseur als ondersteuner.
- 4) Vier keer per jaar heeft de coördinator Onderwijs een gesprek met de voorzitters en de onderwijsadviseurs van de clusters.
- 5) De coördinator Onderwijs voert binnen MOVARE regelmatig een afstemmingsoverleg met de onderwijsadviseurs die de clusters ondersteunen.
- 6) Waar nodig, afhankelijk van het onderwerp, sluiten de IB'ers aan bij de clustervergadering

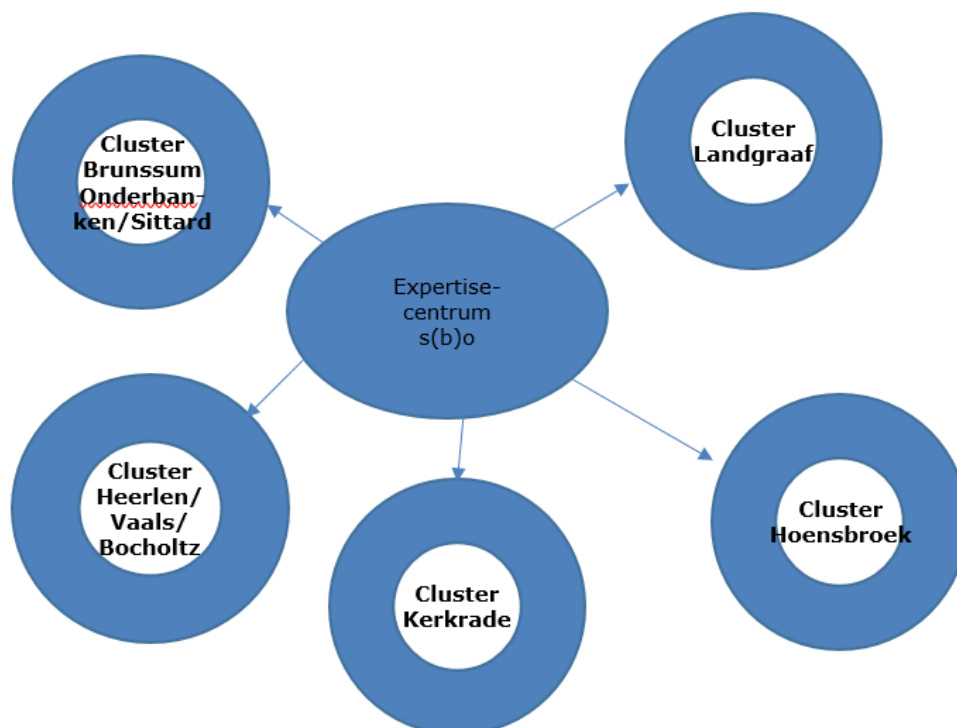
Actie: regiegroep

Start:

1. 1 november 2018 met een afstemmingsoverleg met de directeuren van de MOVARE-scholen;
2. 1 november 2018 informatiebijeenkomst met IB-ers van MOVARE
3. Inrichting scholenclusters;
4. Koppelen van onderwijsadviseurs;
5. Startbijeenkomst met onderwijsadviseurs door Giel;
6. Koppelen sbo aan scholenclusters;
7. Gemeente informeren;
8. Ketenpartners informeren.

Schematisch

De clusters binnen MOVARE

2.2 Het expertisecentrum

Binnen MOVARE gaan de drie sbo's en de (v)so-school integraal samenwerken in een expertisecentrum (EC). Het expertisecentrum binnen MOVARE verzorgt een onderwijsaanbod voor leerlingen van 4 tot en met 12 jaar met specifieke onderwijsbehoefte, waarin zij alle beschikbare expertise en aanwezige capaciteiten inzet voor het opstellen en uitvoeren van ontwikkelplannen op het gebied van onderwijs en zorg, zodat deze kinderen weer vertrouwen hebben, zich weer sterk en competent voelen en komen tot een optimale groei van hun kwaliteiten,

talenten, zelfstandigheid en zelfverantwoordelijkheid en zo veel als mogelijk (weer) kunnen gaan deelnemen aan het reguliere (basis)onderwijs.

Dit dient gerealiseerd te worden door een keten- en netwerksamenwerking, waarbij diensten in samenhang worden gebracht, zodanig dat een sluitend netwerk bereikt wordt van expertises, activiteiten en voorzieningen, voor kinderen en ouders, en waarbij voldoende keuzemogelijkheden zijn. Hierbij worden verbindingen gelegd met de ouders, het samenwerkingsverband, het regulier onderwijs, jeugdhulp en de maatschappelijke omgeving ten behoeve van de versterking en voortzetting van de ontwikkelingslijn.

Het EC kent drie hoofdlijnen in haar taakstelling:

- **Het primaire proces.** Het verzorgen, op basis van flexibele arrangementen, van kwalitatief goed en passend onderwijs aan die (groepen van) leerlingen waarvoor het reguliere onderwijs voor kortere of langere duur ernstige handelingsverlegenheid ervaart. Daarbij dient de relatie met de verwijzende basisschool in stand gehouden te worden, mede in het licht van terugplaatsing.
- **De outreachende taakstelling.** Het verzorgen, op basis van flexibele arrangementen, van kwalitatief goede (onderwijs)ondersteuning voor leerlingen, leerkrachten en schoolteams binnen het regulier basisonderwijs, zodat verwijzing van de leerling naar het speciaal onderwijs voorkomen kan worden dan wel terugplaatsing van een leerling van het speciaal onderwijs naar het regulier onderwijs gerealiseerd kan worden. (zie bijlage 1)
- **De interne expertiseontwikkeling.** Het in afstemming en samenwerking met het regulier onderwijs verhogen van de (onderwijs)expertise van medewerkers van speciaal en regulier onderwijs.

Actie: 23 oktober: brainstormsessie directies S(b)o en een onderwijsadviseur werken de drie hoofdtaken verder uit.

- Voor elke taakstelling wordt een procedureopzet/stappenplan/tijdpad uitgewerkt. Daarbij worden de werkzaamheden van de clusters en de input vanuit de twee bijeenkomsten als leidraad meegenomen.
- Vanuit alle vier de scholen wordt altijd deelgenomen aan alle ontwikkelthema's en -activiteiten, om de integraliteit van het proces te waarborgen.
- De wijze van deelname wordt per school, per ontwikkelthema vastgelegd in verband met de urgentie en de mogelijkheden en wensen van de scholen.
- De organisatorische vormgeving van het EC wordt beschreven.

Daar waar nodig en/of gewenst gebeurt dit in samenwerking met de onderwijsadviseurs binnen MOVARE en de overige MOVARE-scholen.

Start: juli 2018

Uitwerking gereed na herfstvakantie 2018

Hoofdstuk 3 De afstemming met de jeugdhulp

3.1 Doelgroep MKD

De doelgroep van de dagbehandeling zijn kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar bij wie een ontwikkelingsstoornis is opgetreden of dreigt op te treden als gevolg van lichamelijke, sociale en/of psychische factoren. Deze dreigende belemmering uit zich in de verschillende milieus waarin het kind zich begeeft en belemmert het functioneren van het kind. De ontwikkelingsstoornis is ontstaan door biologische factoren en/of de complexe interactie tussen biologische, psychologische en omgevingsfactoren.

3.2 Aanbod MKD-dagbehandeling

De dagbehandeling (het MKD) levert diagnostiek, verzorging en behandeling aan kinderen van 0-7 jaar. De dagbehandeling gaat ervan uit dat het functioneren van het kind en het gezinssysteem elkaar altijd beïnvloeden. De behandeling van het kind gaat daarom altijd samen met de begeleiding van het gezinssysteem.

Uitgangspunten zijn:

- Vraaggestuurd: de problematiek van het kind en zijn familie vormt het uitgangspunt voor de behandeling.
- Bij kinderen die een indicatie voor dagbehandeling hebben is de noodzaak aanwezig de (partieel) stagnerende ontwikkeling te stimuleren in een therapeutisch dagprogramma, uitgewerkt in een probleemspecifiek individueel programma en een groepsprogramma. Het individuele programma kent velerlei accenten en doelbewust gecreëerde behandelingsmomenten om de cognitieve, sociaal-emotionele, spel-, psychomotorische en spraak-/taalontwikkeling te stimuleren.
- Binnen het MKD worden voorwaarden geschapen voor een totale integratie in het behandelplan van alle relevante (ontwikkelings)aspecten van het kind, gezin en hulpverleners en hun interacties.

3.3 Voorstel procedure bij plaatsing van 4-jarige MKD-pupillen binnen het onderwijs

1. De pupillen van het MKD worden in beginsel op 4-jarige leeftijd geplaatst binnen het onderwijs.
2. In beginsel worden de 4-jarige MKD-pupillen geplaatst binnen het reguliere basisonderwijs, eventueel aangevuld met ambulante ondersteuning.
3. Voor sommige 4-jarige MKD-pupillen is plaatsing in specifieke klassen binnen het reguliere basisonderwijs (zogenoemde schakelklas en dergelijke), eventueel aangevuld met ambulante begeleiding.
4. Voor sommigen 4-jarige MKD-pupillen is een tijdelijke plaatsing binnen het s(b)o noodzakelijk, eventueel aangevuld met ambulante begeleiding.
5. Voor sommige 4-jarige MKD-pupillen is een langduriger verblijf op het MKD gewenst. In dat geval wordt er gewerkt met het fasemodel, zoals hieronder beschreven.

3.4 Visie op onderwijs en dagbehandeling voor leerlingen van 4-7 jaar

Voor sommigen 4-jarige MKD-pupillen is een langduriger verblijf op het MKD gewenst. Uitgaande van de hulpvragen van de desbetreffende doelgroep, het transactionele denken in relatie tot de systeemtheoretische benadering, is het voor een bepaalde groep kinderen van essentieel belang dat onderwijs en behandeling elkaar complementair aanvullen.

Kinderen worden geplaatst op de dagbehandeling op een moment dat zij niet binnen het (speciaal) onderwijs passen en/of dat er nog te veel vragen rond hun functioneren spelen (diagnostiekvraag). Het vormt een aanbod waarin het recht op onderwijs is ingebed.

Vanuit een meer orthopedagogisch karakter van het MKD en het meer (ortho)didactische karakter van het onderwijs is het in het belang van het kind om te komen tot één op de hulpvraag van het kind en gezin afgestemd aanbod, waarbinnen behandeling (inclusief ouderbegeleiding), onderwijs en specialistische therapievormen zijn ingebed. Vanuit de interdisciplinaire visie van de dagbehandeling en de visie op onderwijs dient de integratie dan ook

vorm te krijgen. Uitgewerkt in een individueel behandelplan waaraan zowel de diverse disciplines van de dagbehandeling als de leerkracht hun deel bijdragen: één kind, één plan. Onderwijs én behandeling gaan hand in hand om de ontwikkeling van deze jonge kinderen weer op gang te brengen of intensief te stimuleren en hen voor te bereiden op een passende vervolgplek.

De integratie van behandeling en onderwijs sluit aan bij de gedachte dat pedagogisch medewerkers en de leerkracht elkaar kunnen versterken en in de uitvoering van hun werkzaamheden complementair aan elkaar zijn.

Uitgangspunten:

- Er wordt gestreefd naar een vraaggestuurd aanbod.
- Er wordt gewerkt aan ontwikkeling van zorgprogramma's voor het kind en het gezin.
- Er wordt gestreefd naar ontwikkeling van geïntegreerde zorgprogramma's van diagnostiek, behandeling, onderwijs en gezinsondersteuning.
- Er wordt gestreefd naar aanbod dat voldoet aan de kwaliteitseisen van de organisatie in het bijzonder en van de overheid.
- Er wordt gestreefd naar een grotere mate van flexibiliteit ten aanzien van programma/ureninzet en een grotere mate van afstemming tussen behandelaars en onderwijs. Zorg en onderwijs op maat, waarbij beide partners toewerken naar een 100% plaatsing binnen een onderwijssetting.

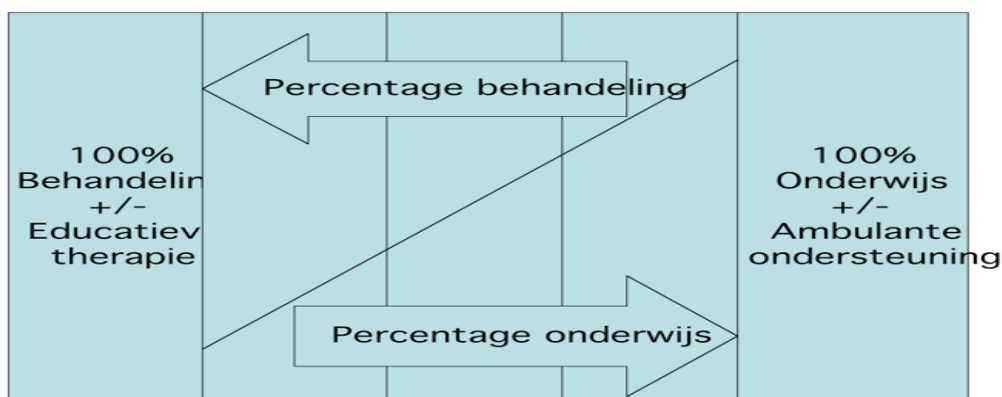
Behandelaars en onderwijs maken een gecombineerd aanbod waar. Beide hanteren vanuit hun eigen vakgebied opvattingen en benaderingen en zetten professionals in vanuit hun eigen organisatie.

In algemene zin kan worden gesteld dat het onderwijsaanbod dat wordt aangeboden moet voldoen aan de kwaliteitseisen die door het bevoegd gezag (en de inspectie van onderwijs) zijn opgesteld, daarbij rekening houdend met de specifieke aard van de problematiek van de desbetreffende pupillen, de behandelingssetting en de beschikbare leertijd.

Uitgaande van de algemene kwaliteitskaders worden binnen het handelingsplan de haalbare doelen, werkwijzen en inzet beschreven.

Uitgangspunt is dat elke pupil voorbereid moet worden op een 100% participeren binnen een onderwijssetting (bij voorkeur regulier). Het participeren binnen een school stelt andere eisen aan leerlingen dan het onderwijs dat verzorgd wordt binnen de behandelingssetting.

In principe zou er moeten worden uitgegaan van een 'groeiszenario' bestaande uit flexibele fase waarin een leerling geplaatst kan worden afhankelijk van zijn specifieke hulpvraag. Grafisch weergegeven:

Een werkwijze zoals hierboven beschreven stelt een aantal eisen aan beide partijen, te weten:

- een gemeenschappelijke visie over onderwijs - behandeling;
- een gemeenschappelijke opvatting over ieders rol daarin; taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van:
  - de leerkracht binnen het MKD;
  - de pedagogisch medewerker binnen de groep;
  - de behandelcoördinator vanuit het MKD;

- de IB'er vanuit het onderwijs;
- een samenwerking die wordt gekenschetst door het belang dat beide partijen zien in de verbetering van het zorg-/onderwijsaanbod aan de leerling;
- wederzijds respect voor elkaar deskundigheid, expertise, werkwijzen en dergelijke;
- inrichting overleg/afstemming over de verschillende aspecten binnen het werk, inclusief de gewenste aanwezigheid van de verschillende disciplines;
- afspraken over in-, door- en uitstroom;
- afspraken over de inhoudelijke pedagogische en didactische ondersteuning van het onderwijzend personeel;
- duidelijkheid over de financiën (personeel, gebouw, onderwijsleerpakket en dergelijke);
- overleg tussen leidinggevenden;
- werkoverleg tussen de behandelaars en het onderwijzend personeel over zowel de werkwijzen als de individuele handelingsplannen;
- uitwerken en beschrijven van de methodiek.

3.5 Procedure

Om een zorgvuldige keuze voor de desbetreffende pupillen te kunnen maken dient het basisonderwijs betrokken te zijn bij dit keuzeproces.

Voorstel:

1. Zes maanden voordat een pupil 4 jaar wordt vindt er een bespreking plaats.
2. Bij deze bespreking zijn betrokken:
  - a. een gedragswetenschapper vanuit het MKD;
  - b. een onderwijskundige vanuit het onderwijs, met kennis van de zorgbreedte binnen de scholen;
  - c. de ouders.
3. Het advies is bindend.

3.6 Aandachtspunten

1. Voorstel en eventuele strategie bespreken met stuurgroep
2. MKD betrekken bij dit voorstel
3. Rol en positie van het SWV
4. Positie en verantwoordelijkheid van de gemeente

Hoofdstuk 4 Bijlage

4.1. Plan: inzet outreachende ondersteuning SO/SBO 2018-2019

De 4 instellingen van MOVARE die actief zijn op niveau 5 van ondersteuning hebben 0,3 FTE toegevoegd gekregen aan hun formatie voor de realisatie van outreachende ondersteuning op niveau 1 t/m 4.

We beogen met deze inzet een intensivering van de samenwerking tussen SO/SBO en de reguliere scholen. Vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid, gericht op het thuisnabij verzorgen van onderwijs dat past bij de leerling(en). De werkwijze doet een appel op de ontwikkeling van een professionele cultuur. Op basis van gelijkwaardigheid. Het begint bij het mogen binnen komen, naar wat mogen bespreken op een school. Van deelnemen aan RTG's tot het positioneren van ontwikkeling van kinderen voor ouders, leerkrachten en kinderen. Ouders geven toestemming dat het SO/SBO betrokken wordt bij het verhelderen van de onderwijsbehoefte en invullen van de ondersteuningsbehoefte van hun zoon/dochter.

MOVARE is verantwoordelijk voor de niveaus <5 en koppelt voor deze ondersteuning de reguliere scholen op de aan de SO/SBO instellingen (zie bijlage)

Positionering proces:

Outreachende ondersteuning is niet gericht op het aanvragen van een TLV voor speciale vormen van onderwijs. Het is vooral gericht op het ontwikkelen van de vraag m.b.t. de ondersteuning van de leerling (het primair proces). Coaching van de leerkracht t.a.v. het begeleiden van de casus. Systeembegeleiding is meer de rol van de onderwijsadviseur.

Outreachende ondersteuning is wel een voorwaarde om ingezet te zijn, ver voor dat er sprake is van een aanvraag TLV.

Outreachende ondersteuning kan deel uit maken van een preventief knooppunt overleg. Zij leveren een bijdrage in het verhelderen van behoeften van leerlingen in brede zin, onderwijs en thuis.

Rol onderwijsadviseur:

De onderwijsadviseur van MOVARE draagt zorg voor een goed verlopend proces:

1. Een school maakt aanspraak op outreachende ondersteuning na overleg met de onderwijsadviseur.
2. De onderwijsadviseur verbindt de vraagstelling van de school naar outreachende ondersteuning.
3. De outreachende ondersteuning zorgt, nadat er zicht is op behoeften van leerling, voor advies bij het opstellen van een doelgerichte en planmatige aanpak. De onderwijsadviseur wordt op de hoogte gesteld van deze adviezen. De school is verantwoordelijk voor de uitvoering.
4. De onderwijsadviseur is direct betrokken bij de planmatige gang van zaken. Van opstart tot evaluatie.

Rol outreachende ondersteuners:

Collega's van SBO/SO die betrokken zijn bij deze outreachende ondersteuning, zijn erop gericht goed te kijken, en samen met de reguliere school mee te zoeken naar wat de leerling nodig heeft en de mogelijkheden om dat te realiseren op de reguliere school.

Met het oog op de evaluatie registreert de ondersteuner van het SBO in One Note de gestelde ondersteuningsvragen, de interventies en de opbrengst van het proces (geen personen noemen!).

In de bijlage staan de namen van collega's SO/SBO die voor de onderwijsadviseur bij ondersteuningsvragen het eerste aanspreekpunt zijn:

Evaluatie:

Periodiek	Sparringsbijeenkomst van de adviseurs en ondersteuners
December 2018	Tussenevaluatie onderwijsadviseurs
Januari 2019	Tussenevaluatie met scholen en SO/SBO

Op basis van deze evaluatieve momenten vindt sturing in het lopende proces plaats en wordt vooruitgelopen op een voorstel voor het CvB over de verdere voortgang.

Aja Jansen, Adri Rooijackers, Giel van Kaam september 2018

4.2 Input vanuit de werkbijeenkomsten

Met zowel de schooldirecteuren als de IB'ers van alle Movare-scholen is een werksessie gehouden. Daarbij is de aanwezigen gevraagd hun input te leveren op de onderstaande vragen:

- Hoe werken jullie aan beter passend (thuisnabij) onderwijs voor alle leerlingen?
- Welke positieve effecten zijn er al te noemen door deze werkwijze?
- Welke samenwerking hebben jullie met scholen binnen het SWV?
- Hoe zorgen jullie voor een gedeelde verantwoordelijkheid voor leerlingen die verplaatst zijn naar niveau 5?
- Hoe zou een bijdrage geleverd kunnen worden voor een verantwoorde terugplaatsing van niveau 5?

Deze input wordt meegenomen in het vervolg van de regiegroep.

4.2.1 Input vanuit de directeursessie d.d. 14-06-2018

Landgraaf

Wat doen we al?

Specifiek:

- Harlekijn; Fysiek en zintuiglijk beperkte leerlingen in de school;
- samenwerking van rekenspecialisten in de regio, met sbo;
- jaarklassendoorbekend werken binnen de jaarklas door parallelklassen te combineren;
- samenwerking in subregio (Harlekijn, Schatgraver en Wereldwijs op organisatieniveau);
- samenwerking in subregio (Speurneus, Wegwijzer, An d'r Put op IB-niveau);
- school MW 1 x week aanwezig op school (gericht op opvoedkundige ondersteuning en preventief handelen);
- gedeelde verantwoordelijkheid binnen de kleuterbouw geeft ruimte (Valder);
- inzet van zorgcoördinatoren per bouw naast een IB'er voor de school. Dit kan resulteren in een andere kijk op zorgstructuur in de school (Valder);
- werken met LVS ontwikkelingsgericht (An d'r Put, Speurneus);
- expertise van de Taalschool kan ook outreachend +-.

Algemeen:

- Adaptief werken: leerlijnontwikkeling, afstemmen op niveau, anders organiseren. Dit brengt vroeg signalering, perspectief op doelen en verwachtingen. Het organiseren knelt nog vaak.
- Samenwerken met het sbo: brengt kennis en gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het vraagt wel facilitering en organisatie om dit waar te maken.
- Vroegsignalering is met name gericht op het in beeld brengen van ondersteunings- en onderwijsbehoeften van kleuters. Een goed leerling- volgsysteem is daarbij helpend. Dit biedt goede afstemming, risicoanalyses met betrekking tot verantwoorde plaatsing. Samenwerking met het s(b)o is helpend.

Vraag is wel wanneer we spreken van verantwoord; vroegplaatsing s(b)o of alles uit de kast halen om te proberen dat iets helpt?

- Kijken naar kinderen meer vanuit pedagogisch perspectief. Een goed pedagogisch klimaat helpt om leerlingen beter afgestemd en verantwoord in de school te behouden. Toch begint gedrag vaak in hogere groep te knellen. Dit roept weer de vraag op wat verantwoord is en kan er proactief al een inschatting van risico's gemaakt worden?
- Verbeteren van leerkrachtvaardigheden door meer gedeelde verantwoordelijkheid in de school, meer samenwerking in de school, meer samenwerking met het sbo, kennis halen bij anderen. De leerkracht heeft meer zicht op eigen handelen nodig. Een coachende IB'er kan daarbij helpend zijn. Hoe organiseer je dat en welke expertise is daarvoor nodig?

Voor goed passend onderwijs wordt gevraagd mentale modellen te beïnvloeden, vanuit moreel besef de volgende stap te zetten.

Er is unaniem uitgesproken dat gezamenlijke verantwoordelijkheid een must is.

Samenwerking met het s(b)o is een zeer goede insteek en moet worden voortgezet.

Voor plaatsing van een MKD-leerling regulier zijn kleine klassen nodig. Kan dit in Landgraaf worden ingericht? Waar, in welke school?

Voor terugplaatsing is een tussenvoorziening nodig voor die leerlingen voor wie dit nodig is. Hoe is dat te realiseren? En is dat blijvend of tijdelijk?

Kerkrade west, Sittard, Vaals

Wat doen we al?

- goed onderwijs op niveau 1 en 2;
- goede signalering groep 1 en 2;
- relatief weinig verwijzingen;
- warme overdracht vanuit VvE;
- weinig risicoleerlingen;
- positieve attitude ten aanzien van PO;
- contact met trajectbegeleiders.

Wat is er nodig?

- afstemming en samenwerking met s(b)o;
- overleg met s(b)o;
- het kind niet afstaan aan het s(b)o maar verantwoordelijk blijven en contact houden;
- een tussenfase creëren bij terugplaatsing;
- openstaan voor terugplaatsing op een andere basisschool; bij goede samenwerking tussen bao - bao - so-sbo wordt terugplaatsing gemakkelijker.

Heerlen/Hoensbroek

Wat doen we al?

- 1% verwijzing, dus al goed bezig;
- klassendoorbekend werken;
- laptops;
- samenwerken met andere basisscholen;
- inroepen externe deskundigheid;
- ouderbetrokkenheid;
- schakelklas op De Vlieger;
- Mheyster: start praktijkklas gericht op praktische vaardigheden;
- leerstofjaarklassensysteem doorbreken.

Wat is er nodig?

- op zoek naar specifieke dingen die de onderwijsbehoefte ondersteunen;
- clusters als MDO: wie kan adequate hulp bieden?
- sbo aansluiten bij het cluster;
- faciliteiten bao uitbreiden, bijv. fulltime;
- gedragspecialistdeskundigheid s(b)o transformeren naar bao.

Aandachtspunten:

- Wil het s(b)o wel terugplaatsen?
- Onderzoeksbureaus die zonder ruggenspraak ouders s(b)o adviseren.
- Samenwerking met Innovo komt slecht van de grond. Bestuurlijke afstemming is nodig.

XXX

Wat doen we al?

- terugplaatsing vanuit Mgr. Hanssenschool gaat goed, met name door de nazorg;
- samenwerking bij 'hoogbegaafdheid';
- clusteroverleg ook voor inhoudelijke vraagstukken.

Wat is er nodig?

- kennis van elkaar gebruiken;
- elkaar leren kennen;
- meekijken bij elkaar;
- ondersteuning s(b)o bij terugplaatsing;
- s(b)o en bao dichter bij elkaar;
- extra ondersteuning binnen bao om kinderen op de reguliere school te houden.

Aandachtspunt:

- grootste probleem is gedrag (kindkenmerken en invloed thuissituatie);
- draagkracht van leerkrachten;
- reactie ouders bij vroegtijdige onderkenning. Ouders wachten vaak tot het verkeerd loopt;
- in groep 1 en 2 PO nog wel uitvoerbaar, in latere leerjaren lastiger;
- vanuit MKD is bao nauwelijks betrokken;
- schakelklas niet alleen voor een school, maar voor een cluster dan wel gemeente;
- de klassengrootte binnen het bao;
- hoe het verwijzende bao erbij betrekken bij plaatsing op het s(b)o in verband met eventuele terugplaatsing?
- mogelijkheden afstemmen binnen het cluster/de gemeente.

YYY

Wat doen we al?

Wat hebben we nodig?

- binnen cluster casussen delen;
- elkaar helpen en leerlingen uitwisselen;
- intake bij s(b)o, dan het bao erbij betrekken;
- JRK-klas koppelen aan het reguliere bao;
- geld volgt kind, ook na 01-10;
- vroegtijdige onderkenning bij VvE, consultatiebureaus, peuterspeelzaal;
- dialoog met het s(b)o: wie - wat - waar - waarom?

4.2.1 Input vanuit de IB-sessie d.d. 21-06-2018

IB-groep Landgraaf

Hoe wordt passend onderwijs al ingezet?

- samenwerking met so/sbo;
- gebruikmaken van de verschillende expertise/kwaliteiten in de school en erbuiten (sbo-so-bao);
- adaptief werken;
- ontwikkelen/uitbreiden van expertise;
- inroepen van expertise gebeurt steeds meer, de deuren staan meer open; je doet het niet alleen;
- meer samenwerken en gebruikmaken van elkaars expertise.

Kanttekeningen:

- Hoe verantwoord is wat we doen? Hoe weten we dat we goed doen?
- Hoe toets je of je nog verantwoord bezig bent?
- Gedragsproblemen blijven lastig.
- De gezamenlijke verantwoording binnen de school vraagt nog aandacht, maar groeit wel. De gezamenlijke verantwoording op regio-/MOVARE-niveau komt daarna.

Terugplaatsing

- Meer expertise voor complexe problematiek nodig.
- Beperkte verwijzing in Landgraaf zou kunnen duiden op de ernstig complexe leerlingen. Komen die wel weer terug op de school?
- Tussenvoorziening inrichten. De grote groepen in Landgraaf zijn lastig voor terugplaatsing.
- IB'er van de plaatsende school betrekken bij de ontwikkeling van de leerling in sbo/so.
- Meer gebruikmaken van zorgmiddelen (gemeente).
- Investeren in leerkrachtvaardigheden. Kennis met betrekking tot leerlijnen/schoolontwikkeling/onderwijsaanbod.
- Leerkrachtontwikkeling door intervisie en samenwerking bao-sbo. De leerlingen die vroeger naar sbo gingen blijven nu regulier. De pabo heeft wat de huidige leerkrachten betreft daarin niet in voorzien.
- Duurzaamheid/succes moet zeker zijn. Leerling moet niet weer verplaatst worden.

Kanttekening

Als het bao (IB'er en leerkrachten) meer gaat samenwerken met het sbo/so, zal dit ook formatief moeten worden gefaciliteerd. Het bao wil heel graag meer naar het sbo om daar te kijken hoe en wat daar het onderwijsaanbod is.

Samenwerking

- Op alle Landgraafse scholen is een samenwerking met sbo/JRK.
- Voor so (Jan Baptist) is dat lastiger, vanwege het grote voedingsgebied.
- IB'ers in een subregio Waubach werken al intensief samen.
- Alle scholen zien dat samenwerking nodig is om de regiovisie te kunnen naleven.
- Scholen kunnen meer samenwerken door schoolontwikkeling te koppelen en ambities met elkaar te bespreken.
- Weet hebben van elkaars expertise en problemen/moeilijkheden. Daaraan intervisie koppelen.
- Samen zoeken, ontdekken, verdiepen ...

Kanttekeningen

- Een project starten en daarbij samen delen en samen leren is nog weinig aanwezig.
- Vaak is er te weinig gerichtheid, doelgerichtheid en planvorming. Daarmee kan niet goed worden gevolgd of er voldoende effectiviteit is, of opbrengsten behaald worden.
- Manier van communiceren doet ertoe.
- Gebrek aan tijd.

IB groep Kerkrade/buitengebied:

Wat doen we al?

- steeds meer ervaring/overleg met MKD;
- observaties en gesprekken over de vraag wat de leerling nodig heeft;
- knooppunt: loopt goed;
- IB-overleg.

Wat hebben we nodig?

- meer expertise;
- een goed georganiseerd knooppunt;
- expertise delen en inzetten;
- meer samenwerking bao - bao;
- meer samen.

Aandachtspunt:

- nog geen overleg met collega-scholen;
- zorginstanties informeren wat het bao nu al kan;
- groot verschil knooppunten bij de verschillende gemeenten;
- samenwerking bao - bao momenteel niet structureel;
- oormerk de terugploeggelden.

IB-groep

Wat doen we al?

- ASS-leerlingen binnen bao: gaat goed;
- structuur bieden;
- terugplaatsen;
- bao-bao-plaatsing;
- extra ondersteuning in de ochtend, 's middags in de eigen groep;
- terugplaatsing vanuit mgr. Hanssenschool verloopt goed;
- expertise gedrag;
- proefplaatsingen.

Wat hebben we nodig?

- elkaars SOP beter kennen;
- meer ICT-gebruik: onderwijs op maat;
- andere vormen van aanbod binnen de school;
- meer samenwerken;
- IB-overleg: informatie delen;
- s(b)o-expertise benutten;
- samen dingen oppakken;
- zorgen voor extra instructie;
- maatwerkplekken;
- inzet onderwijsassistenten;
- werken met portfolio.

Aandachtspunt:

- handen in de klas;
- vroegsignalering: meer handvatten nodig om dit goed te kunnen doen;
- niveau-5-leerlingen is gedeelde verantwoordelijkheid;
- met s(b)o samen optrekken;
- onderinstroom beter in beeld brengen;
- samenwerking met zorg.

4.3 Afsprakenlijst regiegroep

Afspraken regiegroep 20180607

1. Bijeenkomst directeuren:
  - a. Groepsverdeling voor directeuren overleg:
    - Martijn: Brunssum/Onderbanken
    - Chantal: Heerlen/Hoensbroek
    - Anja: Kerkrade-West en so
    - Ilja: Buitengebied en sbo Arcadia
    - Aja: Landgraaf inclusief Taalschool/de werelddelen
  - b. Werken met flip-overs.

2. Bijeenkomst IB'ers:
  - a. Groep is groter. Aja gaat hen vragen om in te schrijven.
  - b. Eventueel gaan we nog werken met de mentimeter. Aja en FT stemmen dat nog af.
3. Speerpunten voor de regiegroep:
  - a. Terugplaatsing vanuit S(b)o
  - b. Zijinstroom vanuit de zorg
4. Bespreekpunten met stuurgroep (FT):
  - TLV-procedure en herindicatie
  - Trajectbegeleiders
  - Groei binnen s(b)o:
    - onderinstroom 4-jarigen;
    - Instroom cluster-2-leerlingen;
    - Terugplaatsing en de warme overdracht.
  - Samenwerking s(b)o met bao-clusters:
    - clusters;
    - tussenvoorzieningen;
    - outreachende ondersteuning.
  - Trends binnen Bao
  - Samenwerking MOVARE - Innovo in het kader van de regiovisie
  - Notitie 'Arrangementen binnen het bao/s(b)o'
5. FT past notitie MKD-onderwijs aan.
6. FT maakt een korte notitie over de 'scholenclusters'.

Afspraken regiegroep 20180507

1. FT werkt het profieldocument s(b)o nader uit.
2. Organisatie bijeenkomsten is geregeld. 14 juni in Roda stadion van 10-11.30 uur. FT past nog even de ppt aan zodat dat in de volgende bijeenkomst kan worden vastgesteld.
FT maakt nog een uitnodiging voor de IB'ers. Wordt direct naar hen gemaild via Aja.
3. Discussie over telgegevens. Onderinstroom lijkt op dit moment de grootste factor. Nadere analyse over de afgelopen jaren moet dat nog staven.
FT maakt een discussienotitie over de overgang MKD - onderwijs.
Aja mailt de werkwijze 'Landgraaf' door.
FT neemt het aspect:
  - A. TLV en herindicatie
  - B. MKD-instroom en aanpak
  - C. Bureaucratie
  - D. Positie trajectbegeleidersmee naar de stuurgroep.
4. Relatie 'schoolzwaarte ranking' en TLV's (actiepunt voor later).

Afspraken regiegroep 20180517

1. Aangepast visiedocument wordt nu opgemaakt in de MOVARE-huisstijl.
2. Bijeenkomsten met directie en IB van het bao:
  - a. Organisatie en uitnodiging (actie Jan):
    - i. 14 juni van 10 - 12 bijeenkomst met de directeuren.
    - ii. 21 juni van 10 - 12 bijeenkomst met de IB'ers.
  - b. Presentatie (actie FT):
    - i. Wordt aangepast en wordt de volgende keer besproken inclusief de werkwijzen bij aanvraag initiatieven (Aja mailt het Ppt-format van MOVARE naar FT).
    - ii. Regiegroep is zo veel mogelijk aanwezig.
    - iii. Positieve benadering.
    - iv. Ophalen van:
      1. good practices;
      2. de succesfactoren;
      3. Welke specialisten zitten er binnen de bao-scholen?
      4. Welke ondersteuningsbehoefte is er vanuit het s(b)o?
3. Plan samenwerking Jan Baptist - de drie sbo-scholen (actie Yvonne, Jan en Ilj):
  - a. Er wordt een eerste aanzet opgesteld, waarbij de input vanuit de twee bijeenkomsten mede bepalend is voor het ondersteuningsaanbod.
4. S(b)o profielen (actie Jan en Ilja):
  - a. FT verwerkt de gegevens.
  - b. Jan stuurt de digitale versie naar de leden van de regiegroep.
5. Stand van zaken: de Startklas (actie Martijn):

Na de bijeenkomsten bekijken we welke initiatieven we nader willen laten presenteren. Dit inclusief de verdere uitwerking van de Startklas.
6. Telgegevens s(b)o (actie Adri):
  - a. Adri heeft de gegevens aangeleverd
  - b. Aja heeft een analyse uitgevoerd m.b.t. de laatste gegevens. Het lijkt erop dat de onderinstroom het grootst is. De verwijzingen vanuit het bao liggen op 1%.
  - c. Aja en FT stellen enkele onderwerpen voor nadere analyse op.
  - d. De volgende zaken verdienen onze aandacht:
    - i. De preventieve ondersteuning (ophalen tijdens de bijeenkomsten)
    - ii. Terugplaatsing
    - iii. Vroegsignalering
    - iv. Onderinstroom
    - v. Instroom cluster 2

Afspraken regiegroep 20180329

1. Algemeen:

- a. FT maakt een visiestukje over het reguliere basisonderwijs.
- b. Connectie met Innovo. FT neemt dit mee naar de stuurgroep.
- c. Regiegroep benadert de visie met twee sporen:
  - i. versterken en erbij betrekken van de basisscholen;
  - ii. positioneren van het s(b)o binnen een flexibele integrale organisatie.

2. Thema 'Commitment binnen scholen MOVARE':

- a. De collega-basisscholen moeten betrokken worden bij de regiovisie en de MOVARE-visie;
- b. Aanpak: voor het zomerreces organiseren we vier bijeenkomsten met directeuren en IB'ers, waarin we de regiovisie, de visie van MOVARE en de werkzaamheden en plannen van de stuur-/regiegroep schetsen.

Actie:

- Jan regelt de organisatie.
- FT geeft data door.
- FT maakt een presentatie.

c. Doelstelling:

- i. Commitment
- ii. Urgentie
- iii. Preventie
- iv. Halen:
  1. Wat heb je nodig?
  2. Wat wil je behouden?
- v. Wat wil je verbeteren?

3. Uitwerking werkpunten uit visienotitie:

- a. Yvonne, Ilja en Jan stellen een plan om de samenwerking tussen de Arcadia en Jan Baptist te realiseren (zie bijlage), met betrekking tot:
  - i. het plaatsen van ASS-leerlingen op de Arcadia;
  - ii. het ondersteunen van het bao bij de plaatsing van ASS-leerlingen.
- b. S(b)o-scholen stellen een kort profiel op van hun school.
Actie: FT maakt een opzet (zie bijlage). Jan en Ilja gaan dit voor hun scholen invullen.
- c. Initiatieven binnen het bao het kader van Passend Onderwijs moet voldoen aan:
  - i. Visie op Passend Onderwijs van MOVARE
  - ii. Commitment
  - iii. Samen = het initiatief moet samen met andere scholen (verspreid over de regio) uitgevoerd gaan worden.

FT bespreekt dit met de stuurgroep en stelt voor dat de regiegroep de initiatieven hierop toetst en de stuurgroep adviseert.

Actie: Martijn neemt dit mee bij zijn uitwerking van de Startklas voor de onderinstroom.

4. De in-, door- en uitstroomgegevens van het s(b)o: FT stelt een matrix op om leerlingenstromen te monitoren (zie bijlage 3). Adri verzamelt hierin de data.

5. Datavoorstellen

In verband met de voorbereidingen vervalt de bijeenkomst van 5 april a.s. regiegroep: De laatste datum blijkt in de laatste schoolweek te vallen en komt ook te vervallen.